

و نیز میگوید در خواهر گشت زید و عمر و مثلاً مرکب خواهد بود از جن و اما گواه
و چون نیز جن تعالی و تقدس باطلست بطور صوفیه و جمهور عقله و مخالف
درین نیست وجودی هم و گرنه تقدیر لازم خواهد بود و چون جماعه مذکور
وجود هیچ چیز را سوای وجود حضرت حق جل شانه در هیچ موطنی از
موطن وجود شیای قائل نیستند مرجع قول ایشان بنوعی صالح عاید
خواهد شد باید دانست که جماعه مذکوره صریحاً و ایماً میگویند مصداق
مفهوم موجود عام امر نیست که هیچ در احاطه مفهوم عامت او در آن
و هو یک مرتبه موجودند و جعل و فعل در میان نیست نیز از آنکه کون و
بروز باشد و حقیقت واحد بمنزله موضوع است و سایر قیوم و حقیقتات
لوازم آن حقیقت واحد است بدانکه تصویرات تنهایی بر چیز در
خیال میکنند اما دلالت بر وقوع بلکه صورت وقوع هم ندارد و معنی آن
عقل و نقل آنرا از آنکه در دنیا بیکر و با وجود کماله با زنی نماید
خورد و صحت بکاشف فرجه حقیقت است بدانکه فرق میان بین
و سرفه ظاهر در عدم تأییدین اشیا و متمایز با لیه بهتر در حقیقت هیچ
نیست هر چند تعبیر فرقی در عبارت باشد و چون اینجا میگویند
که خدای تعالی موجود است بالامر و اول الامر هم به صورت اعتراف
بسیفست خود نموده اظهار کرد تا بجز اخبار آن نمیدانند و عبارات

الامر

الامر للعدم للموجود فان كان للموجود فثبت وسط العدم و هم مقررات
شاید مذکور است و غریب تر آنکه مبارک را موجود و عین وجودی
و محیط است و حقایق اشیا را از غوار حق آن مقرر کرد اندیشه باز
اعتقاد عدم و معدوم بالامر موجود و لا معزوم در حق آن خود نیز مانند
جمله معارف علییه شمارند و علی را که حکم حریث صحیح العلماء و رتبه الایمان
علیه الصلوة والسلام بوراثت علی موصوفت و موسومند و محجوب
جایز و مخالف از خدا و مشرک دانند و خشنه که سخن موفقت در
برائت و غیر کمال است در تبهانه از حد نهضت کزدانند بدانکه از
مذکور است آنکه منصفه متفوی مبارک و اصل کل اشیا وجودی
میدانند و اول الامر وجود را از وجود او میباشند و از کلمات بعض
عینیه و اول الامر وجود و مبارک کل نیز ظاهر میگردد و نیز مرتبه اسماء
وصفات و الوهیه را بعد از مرتبه جمع بین الوجوب و الامکان
میدانند و معلوم میشود که عبادت کدام چیز از سبب میکنند اگر
عبادت مرتبه ثانیه میکنند و مبر و آنرا میدانند ترک عبادت
دو مرتبه متقدمه با وجود آنکه یکی از آن مبارک است لازم
خواهد آمد و نیز عبادت غیر آن با وجود آن غیر متساوی است
و از مراتب تنزلات است لازم خواهد آمد و همانند آنکه در کتاب